

Tillsyn över djurtransporter som förutsätter färdplan

1 Inledning

I olika skeden av en djurtransport som förutsätter färdplan har de behöriga myndigheterna många uppgifter som är indelade i ett flertal punkter i djurtransportförordningen. Syftet med denna anvisning är att sammanställa myndighetsuppgifterna i olika skeden av en djurtransport som förutsätter färdplan i ett enda dokument så att tillsynsarbetet underlättas.

En myndighets verksamhet skall bygga på den befogenhet som föreskrivs i lag och lagen skall noggrants följas i myndighetens verksamhet. Myndighetens ansvaringar är till sin rättsliga natur inte bindande för andra myndigheter eller företagare. I sista hand avgörs frågor som gäller tillämpandet av lagstiftningen av en domstol.

Denna anvisning innehåller både direkta citat ur lagstiftningen och tolkningar av hur lagstiftningen tillämpas. Tolkningar är markerad med *kursiv* stil. Tolkningarna i anvisningen är Eviras syn på hur lagstiftningen borde tillämpas.

I djurtransportförordningen ingår också en mängd krav på organisatörer och transportörer av djurtransporter som förutsätter färdplan. För dem kommer en separat anvisning att utarbetas.

Ändringar i anvisning

Det har tillagts en bilaga i slutet.

2 Lagstiftning

I denna anvisning används följande förkortningar för de författningar som utfärdats om djurtransport och därtill hörande åtgärder:

Djurtransportlag / DTL Lag om transport av djur (1429/2006) (Lagbokens F 3)

Djurtransportförordning / DTF

Rådets förordning (EG) nr 1/2005 om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden och om ändring av direktiven 64/432/EEG och 93/119/EG och förordning (EG) nr 1255/97 (Lagbokens F 3b)

Kontrollstationsförordningen

Rådets förordning (EG) Nr 1255/97 om gemenskapskriterier för kontrollstationer och om ändring av färdplanen i bilagan till direktiv 91/628/EEG, ändrad genom rådets förordning (EG) nr 1040/2003 (Lagbokens F 3a och F 3a:1)

Exportbidragsförordningen

Kommissionens förordning (EG) nr 817/2010 om tillämpningsföreskrifter enligt rådets förordning (EG) nr 1234/2007 beträffande de krav på djurskydd under transport av levande nötkreatur som gäller för beviljande av exportbidrag (Lagbokens F 6a)

3 Behöriga myndigheter

Bestämmelser om behöriga myndigheter ingår i djurtransportlagen. Jord- och skogsbruksministeriet i egenskap av högsta myndighet och Evira i egenskap av centralförvaltningsmyndighet leder och övervakar verkställigheten och efterlevnaden av djurtransportförordningen samt djurtransportlagen och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Jord- och skogsbruksministeriet och Evira har inte behörighet att utföra egentliga kontroller. (DTL 23 § och 24 §)

Tillsynsmyndigheter är

- regionförvaltningsverket (länsveterinären)
- kommunalveterinären
- polisen
- besiktningsveterinären
- gränsveterinären.

(DTL 4 § 1 mom. 7 punkten)

Regionförvaltningsverket ansvarar i sitt område för verkställigheten av och tillsynen över efterlevnaden av djurtransportförordningen samt djurtransportlagen och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Kommunveterinären och polisen utövar inom sina verksamhetsområden och besiktningsveterinären inom områden för slakterier och slaktplatser samt gränsveterinären på gränsövergångsstället, på utreseplatsen och inom området för en veterinär gränskontrollstation tillsyn över att djurtransportbestämmelserna efterlevs. (DTL 25 §, 26 § och 27 §)

4 När behövs en färdplan?

En färdplan behövs när tama hästdjur, med undantag av registrerade hästdjur, och tamdjur av nötkreatur, får, getter och svin transporteras i kommersiellt syfte

- i över åtta timmar och
- mellan medlemsstater, från eller till tredje länder.

(DTF artikel 5 punkt 4.)

5 Tillsyn över färdplanen

Avsnitt 1 Planering

Organisatören ska se till att den behöriga myndigheten på avsändningsorten (regionförvaltningsverkets länsveterinär eller kommunalveterinären) på ett sätt som denna myndighet fastställer får en korrekt ifylld och undertecknad kopia av avsnitt 1 av färdplanen senast två arbetsdagar före avresan. Numren på veterinärintygen fogas till planeringsavsnittet först efter beviljandet. (DTF Bilaga II, punkt 3.b.)

Myndigheten ska kontrollera att den färdplan som organisatören har lämnat är realistisk och utarbetad enligt bestämmelserna i djurtransportförordningen. Myndigheten ska också säkerställa att de transportörer som uppförda i färdplanen har giltiga

- tillstånd för transportör också vid långa transporter
- intyg om godkännande för transportmedel för långa transporter
- kompetensbevis för förare och skötare.

(DTF artikel 14 punkt 1.a.)

Om de ovan nämnda tillstånden eller intygen inte är giltiga eller om de är bristfälliga eller om planerna i färdplanens planeringsavsnitt inte motsvarar kraven i djurtransportförordningen ska myndigheten ålägga organisatören att göra behövliga ändringar i transportarrangemangen. (DTF artikel 14 punkt 1.b.)

Om myndigheten konstaterar att tillstånden, intygen och färdplanen stämmer överens med förordningens krav ska myndigheten stämpla färdplanen. Dessutom ska

myndigheterna via systemet Traces (det system för informationsutbyte som anges i artikel 20 i rådets direktiv 90/425/EEG) så snart som möjligt till den behöriga myndigheten på bestämmelseorten, utförelsestället eller kontrollstationen översända de i färdplanen angivna uppgifterna om de långa transporter som avses. (DTF artikel 14 punkterna 1.c. och d.)

Avsnitt 2 Avsändningsort

Tjänsteveterinären på avsändningsorten ska fylla i och underteckna punkterna 8 – 11 i avsnitt 2 av färdplanen, när

- denne har kontrollerat och godkänt ilastningen av de djur som avses i färdplanen och
- djuren vid tidpunkten för avsändningen enligt dennes kännedom var i skick att transporteras, dvs. kontroll av transportskicket, och
- såväl transportmedlet som transportmetoderna enligt dennes kännedom uppfyller bestämmelserna i djurtransportförordningen.

(DTF bilaga II avsnitt 2.)

Den ovan nämnda kontrollen av djurens transportskick ska utföras före ilastningen som ett led i kontrollerna för beviljandet av hälsointyg för djur och inom de frister som fastställs för dem. Veterinären behöver således inte närvara under ilastningen, utan djurens transportskick kan kontrolleras i samband med den kontroll som utförs för beviljandet av hälsointyg (DTF artikel 15 punkt 2.)

När det gäller transportmedel och transportmetoder ska man försäkra sig om att den behöriga myndigheten på avsändningsorten (länsveterinären eller kommunalveterinären) eller avsändningsortens veterinär själv har stämplat avsnitt 1 i färdplanen.

Avsnitt 3 Bestämmelseort

När djuren anländer till utförelseställen eller gränskontrollstationer utför gränsveterinären en kontroll av att djuren transporteras i enlighet med bestämmelserna i djurtransportförordningen.

Vid kontrollerna granskas i synnerhet att

- transportörerna har en kopia av ett gällande tillstånd att transportera djur
- förarna och skötarna har ett gällande kompetensbevis
- djuren är i skick för vidare befordran
- det transportmedel som ska användas för djurens vidare befordran uppfyller kraven i djurtransportförordningen
- transportörerna vid export har lämnat en utredning om att befordran från avsändningsorten fram till första urlastning i det slutliga bestämmelselandet överensstämmer med reglerna enligt alla internationella avtal som gäller i berörda tredjeländer.

(DTF artikel 21 punkt 1.)

Transportören överlämnar färdplanen till gränsveterinären vid utförelsestället. *Gränsveterinären tar en kopia av alla avsnitt i färdplanen åt transportören.* Vid långa transporter av oregistrerade hästdjur och tamdjur av nötkreatur, får, getter och svin utför gränsveterinären en kontroll enligt avsnitt 3 i färdplanen. För export av levande nötkreatur som omfattas av exportbidrag behöver avsnitt 3 i färdplanen inte fyllas i om det till exempel enligt exportbidragsförordningen krävs en rapport. (DTF artikel 21 punkt 2. och bilaga II punkt 7.)

Gränsveterinären ska föra bok över alla ovan nämnda kontroller och spara bokföringen i minst tre år räknat från datum för kontrollerna. *Ifyllda färdplaner duger som bokföring över kontroller.* Gränsveterinären ska också spara en kopia av det

diagramblad eller den utskrift som avses i bilaga I eller I B i färdskrivarförordningen (Rådets förordning (EEG) nr 3821/85 om färdskrivare vid vägtransporter) om fordonet omfattas av förordningens tillämpningsområde. *Gränsveterinärens behörighet gäller inte körtidslagstiftningen, och därför måste han eller hon begära handräckning av tullen eller gränsbevakningen för att få den ovan nämnda kopian eller utskriften.* (DTF artikel 21 punkt 2.)

Om bestämmelseorten ligger inom gemenskapens territorium ska de som ansvarar för djuren på bestämmelseorten förvara färdplanen, utom avsnitt 4, under minst tre år från ankomsten till bestämmelseorten. Färdplanen ska på begäran överlämnas till den behöriga myndigheten. (DTF bilaga II punkt 5.)

Avsnitt 4 Transportörens rapport

Föraren ska fylla i avsnitt 4 i färdplanen under transporten. Om transporten har fullgjorts inom gemenskapen ska transportören fylla i och underteckna avsnitt 4 i färdplanen. (DTF bilaga II punkt 6.)

Den transportör som avses i avsnitt 3 i färdplanen ska i minst tre år från kontrollen behålla en kopia av den ifyllda färdplanen samt motsvarande diagramblad eller en utskrift av detta i enlighet med bilaga I eller I B i färdskrivarförordningen, om fordonet omfattas av förordningens tillämpningsområde. (DTF bilaga II punkt 8.)

Transportören ska inom en månad efter det att de ovan nämnda dokumenten fylldes i göra dem tillgängliga för den behöriga myndighet som beviljat honom tillståndet att transportera djur. (DTF bilaga II punkt 8.)

Inom en månad efter det att befordran avslutats ska transportören till den behöriga myndigheten på avsändningsorten återsända en kopia av den ifyllda färdplanen samt på begäran den färdskrivare som motsvarar färdplanen eller en utskrift av den i enlighet med bilaga I eller I B i färdskrivarförordningen, om fordonet omfattas av förordningens tillämpningsområde. (DTF bilaga II punkt 8.)

Avsnitt 5 Avvikelse rapport

Om den behöriga myndigheten i samband med djurtransporten upptäcker ett förfarande som strider mot djurskyddsbestämmelserna ska han eller hon vidta de åtgärder som förutsätts i djurtransportlagen och djurtransportförordningen. *I denna anvisning behandlas myndighetsåtgärderna närmare endast vad gäller de åtgärder som föreskrivs i färdplanen.* (DTL 37 §, DTF artiklarna 23 och 26)

Om gränsveterinären i samband med en kontroll upptäcker att transporten har skett i strid med djurtransportförordningen ska han eller hon sända den behöriga myndigheten på avsändningsorten (kommunalt veterinären eller läsveterinären) information om saken med avsnitt 5 i färdplanen och bifoga en kopia av avsnitt 1 samt alla relevanta uppgifter och handlingar. (DTF artikel 26 punkt 3., DTF bilaga II avsnitt 5)

Om den behöriga myndigheten i samband med en kontroll upptäcker att transporten har skett i strid med djurtransportförordningen ska han eller hon sända den behöriga myndigheten på avsändningsorten (kommunalt veterinären eller läsveterinären) information om saken med avsnitt 5 i färdplanen och bifoga en kopia av avsnitt 1 samt alla relevanta uppgifter och handlingar. (DTF bilaga II avsnitt 5)

Om gränsveterinären anser att djuren inte är i skick att fullfölja transporten ska dessa lastas ur, vattnas, utfodras och få vila. (DTF artikel 21 punkt 3.)

6 Dröjsmål under transport

Den behöriga myndigheten ska vidta nödvändiga åtgärder för att förhindra eller minimera dröjsmål under transporten eller djurs lidande vid oförutsedda omständigheter som förhindrar tillämpningen av djurtransportförordningen. Den behöriga myndigheten ska se till att särskilda åtgärder vidtas vid omlastningsplatser,

utförelseställen och gränskontrollstationer så att djurtransporter behandlas med prioritet. (DTF artikel 22 punkt 1.)

Sändningar av djur får inte fördröjas såvida detta inte är absolut nödvändigt för djurens välbefinnande eller med hänsyn till den allmänna säkerheten. Ingen obefogad fördröjning får ske mellan fullbordad lastning och avresa. Om en sändning av djur har fördröjts i mer än två timmar, ska den behöriga myndigheten se till att lämpliga åtgärder vidtas så att djuren får skötsel och vid behov utfodras, vattnas, lastas ur och förvaras. (DTF artikel 22 punkt 2.)

Färdjournal

